

Á

Álláskeresés

Munkát keresel? Kíváncsi vagy a munkaerőpiac helyzetére? Szeretnél vállalkozást indítani? Érdekelnek a pályakezdőket segítő támogatási formák?

Ha benned is felmerülnek ilyen és ehhez hasonló kérdések, akkor érdemes meglátogatnod a megyei munkaügyi központ illetékes kirendeltségét. Az illetékesség azt jelenti, hogy minden megyében több városban működik kirendeltség, a megyei települések pedig ezekhez az irodákhoz vannak beosztva. Ha nem tudod, hogy a te településed hová tartozik, hívd fel a megyei munkaügyi központot, vagy látogasd meg a www.afsz.hu honlapot, ahol tájékozódhatsz.

A kirendeltségek nyitottak, de fontos tudni, hogy vannak olyan támogatási formák, amelyeket kizárólag regisztrált - vagyis a nyilvántartásba bejelentkezett - pályakezdő fiatalok vehetnek igénybe. A nyitottság annyit jelent, hogy többek között az aktuális állásajánlatokról, tanulási, átképzési lehetőségekről, magán munkaerő-kölcsönző és -közvetítő irodákról, az egyes foglalkozások tartalmáról, kereseti lehetőségekről, illetve a munkaerő-piaci helyzetről regisztráció nélkül is szerezhetsz információkat. Az álláslisták mellett néhány újság is segíti az álláskeresőket. A legtöbb kirendeltségen pálya- illetve munkatanácsadásra is jelentkezhetsz - akkor is, ha nem vagy a nyilvántartásban.

Pályakezdőnek számítasz akkor, ha még nem töltötted be a 25. életévedet.

A lakcím és az életkor mellett a bejelentett munkaviszonyod időtartamát figyelik még a regisztrációkor. Abban az esetben számítasz pályakezdő fiatalnak, ha az elmúlt 4 évben kevesebb, mint 200 nap munkaviszonyt gyűjtöttél össze. Nem számít be a 200 napba a szakmai gyakorlatod ideje, a diák-munka és a megbízási szerződéssel végzett tevékenység. Ha már több, mint 200 nappal rendelkezel, akkor a lakóhelyed szerinti, munkaügyi kirendeltséget kell felkeresned!

Regisztrált pályakezdő fiatakként igénybe veheted a munkaközvetítést.

A téged alkalmazó munkaadó akár anyagi támogatásban is részesülhet. A legfontosabb ilyen támogatás a munkatapasztalat-szerzés támogatása és a bértámogatás.

Ha a szakiskolában vagy speciális szakiskolában tanulsz, és szívesen dolgoznál majd annál a munkaadónál, akinél legalább 1 évig a szakmai gyakorlatodat töltötted, munkaadód **foglalkoztatási támogatást** vehet igénybe.

Ha állást keresel, érdemes ezekről a támogatásokról említést tenned a munkaadónak, mert így talán éppen téged választanak!

Az önálló álláskeresésed utazási költségeit igyekszik enyhíteni az **intenzív álláskeresés támogatása** elnevezésű forma. Akkor kérheted ezt a kirendeltségtől, ha már legalább 90 napja regisztrálva vagy. Ennek keretében vállalnod kell azt, hogy minden hónapban egy általad vállalt - és a munkaügyi kirendeltség által jóváhagyott - számú munkaadót felkeresel, velük igazoltatod a találkozást.

Ha teljesíted a vállalt alkalmakat és leadod az utazáshoz használt jegyeket vagy bérletet, azt utólag kifizeti neked a kirendeltség. Maximum 3 hónapig kaphatod ezt a támogatási formát.

Ha még nincs szakképesítésed, vagy rendelkezel ugyan szakmával, de nem találsz megfelelő álláslehetőséget, igénybe veheted a képzési támogatást.

Számos speciális munkaközvetítő indult, így a [Motiváció Alapítvány FRISS](#) (Fogyatékos Fiatalok Reintegrációját Segítő Szolgálat), a [Salva Vita](#), a [Sorstárs Alapítvány](#) mind sajátos segítséget nyújtanak.

Mindezeknél jóval jelentősebbek, többet nyújtanak a munkaerő-piaci rehabilitációt segítő jogszabályok, a munkaadókat motiváló pénzügyi kedvezmények és általában az állam intézkedései.

Kiépült a munkaügyi központokban a rehabilitációs szakemberek hálózata, igénybe vehető (nemcsak a regisztrált munkanélkülieknek!) a **rehabilitációs tanácsadás**.

Az elmúlt évben elindultak a RIC-ek, a **Rehabilitációs Információs Központok**

A munkalehetőségeikhez igénybe lehet venni a személyi segítséget és szállítást nyújtó már 100 működő támogató szolgálatot is.

Kiválthatjuk az úgynevezett alkalmi munkavállalói könyvet, aminek segítségével a rövid ideig tartó munkáink, kereseteink is teljesen legalíssá válhatnak. Egy egyszerű regisztrációs folyamat után máris lehetőségünk van ezzel a módszerrel élni. Van azonban egy pár, szintén nem bonyolult és könnyen betartható szabály, amit figyelembe kell vennünk.

Bővebben az alkalmi munkavállalásról

Alkalmi munkavállalás és önfoglalkoztatás

A főállás mellett - helyett -, illetve tanulás mellett egyre többen szeretnék alkalmi munkát vállalni.

Viszonylag új lehetőség az alkalmi munkavállalói könyvvel (AM könyvvel) való munkavégzés. Az AM könyvvel akár még iskolaszüvetkezetenél is dolgozhatunk, így könnyebb a munkavállalás akkor is, ha levelező tagozaton tanulunk.

Az AM könyvet bárki ingyenesen kiválthatja a munkaügyi kirendeltségeken, a fővárosban pályakezdőként az Ifjúsági Irodában lehet kérni. A könyv lényege, hogy a rövid idejű kereső tevékenységet is könnyen bejelentett munkává lehet tenni, és az AM könyvvel való munkavégzés szolgálati időnek is beszámít. A munkaadónak a ledolgozott napok után csak a megfelelő értékű közteherjegyet (postán kapható) kell beragasztania, ezzel letudta bejelentési kötelezettségét.

Néhány egyszerű szabályt kell betartani, ha AM könyvvel akarunk dolgozni:

- Egy évben maximum 120 napot lehet vele dolgozni.
- Egy cégnél maximum 90 napot lehet tölteni, a maradék 30 napot máshol tudod ledolgozni.
- Egy hónapban maximum 15 napot dolgozhatunk ebben a formában.
- 5 naponta legalább 1 napra meg kell szakítani a munkavégzést.

Első olvasásra talán bonyolultnak tűnhet, de nem az; egyre több munkaadó és fiatal él ezzel a lehetőséggel! Lényeges tudni, hogy az is kiválthatja az AM könyvet, aki nem regisztrált munkanélküli!

A munkaügyi kirendeltségeken, illetve az Állami Foglalkoztatási Szolgálat honlapján megtalálható a részletes tájékoztató, amit a munkaadónak is megmutathatunk, mikor állást keresünk.

A támogatás mértéke évente változik, a maximális hitelkeretről a megyei (fővárosi) munkaügyi központ ad felvilágosítást. A hiteligenyléshez saját erővel kell rendelkezni, és fedezetet kell felajánlani. A törlesztés a folyósítástól számított 13. hónaptól kezdődik, maximum 60 hónap áll rendelkezésre.

Az önfoglalkoztatás támogatását nem csak a pályakezdők, de a munkaviszonnyal rendelkezők is igénybe vehetik, viszont a pályázatot csak regisztrált munkanélküliek adhatják be.

Vállalhatjuk egy feladat elvégzését megbízási szerződés keretében is. Ezzel mellérendelt viszony létezik a megbízó és közöttünk. A kijelölt feladatot a kapott utasítások szerint és a megbízó érdekeit szem előtt tartva kell végrehajtanunk. Igénybe vehetjük mások segítségét is a feladat teljesítésében, de az ő munkájáért éppúgy felelősek leszünk, mint a sajátunkért! Legtöbb esetben a megbízási szerződés tartalmaz határidőket, esetleg megkötést a munka eredményére is.

Hogyan ismerhetem meg a lehetőségeket?

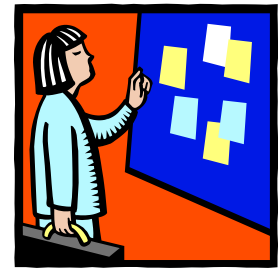
Mi az a nyílt és zárt munkaerőpiac? Melyiken van nagyobb esélyem jó állást találni? Hogyan ismerhetem meg ezeket?

A nyílt munkaerőpiac a nyilvánosan meghirdetett állásokat jelenti. A teljesség igénye nélkül ez az újsághirdetéseket, a munkaközvetítők ajánlatait, a munkaügyi központok által felkínált lehetőségeket jelenti. Ezek mellett találhatunk egyéb hirdetési formákat is: internetes oldalak, televíziós műsorok, hírlevelek, fejtávirányító cégek. Talán nem gondolnánk, de a nyílt munkaerőpiac csupán a lehetőségek negyedét-ötödét öleli fel!

A nyílt munkaerőpiac

1. Újságok álláshirdetései

Ez a munkakeresés legelterjedtebb formája, számos lapban külön fejezetet szentelnek ennek a témának. Előnye a nagy kínálat, az elterjedtség, az állandó megújulás, de hátrányai is vannak. Ezek a hirdetések valószínűleg nem a legjobb állásokat tartalmazzák és sokszor nagyon gyorsnak, ébernek kell lennünk, ha nem akarunk lemaradni a kiszemelt állásról.

2. Munkaközvetítők

Az utóbbi években egyre jobban terjedő lehetőség. Előnye, hogy megpróbálnak nekünk leginkább megfelelő állást találni, szem előtt tartva a munkaadók érdekeit, elvárásait is. Megkönnyítik az ajánlatok közötti előzetes szűrést. A professzionális irodákban nem kell fizetnünk a szolgáltatásokért, ezeknél a majdani munkaadó fizet a közvetítőnek.

3. Munkaügyi központok ajánlatai

Módunk van bejelentkezni a területileg illetékes munkaügyi központba. Ők is megpróbálnak ajánlani a náluk nyilvántartott álláslehetőségek közül, de emellett lehetőség van továbbképzésre, tréningekre, különböző kedvezmények igénybevételeire.

4. Egyéb hirdetési módok

A különböző faliújságok, hirdetőtáblák ajánlatai mellett a mai korban már nem feledkezhetünk el az internetes oldalakról sem. Ezekből nagyon sok működik, különböző feltételekkel és változó kínálattal. Előnye lehet, hogy aktuális kínálatot tartalmaz és a közeljövőben további fejlődés előtt áll.

A zárt munkaerőpiac tartalmazza a meg nem hirdetett lehetőségeket. Leginkább az ismerősök, rokonok és persze vadidegenek révén szerzett információkat és az olyan állásokat soroljuk ide, amikbe legtöbbször csak „belebotlunk” vagy a helyzet hozza őket. Érdekes módon a zárt munkaerőpiac sokkal több lehetőséget jelent, mint a nyílt!

Zárt munkaerőpiac

1. Ismerősök, rokonok révén szerzett információk

Mindannyian nagyon sok emberrel kerültünk már kapcsolatba életünk során. Gondoljunk csak az iskolatársakra, barátokra, szomszédokra és az egészen távoli ismerősökre is. Egy részük egészen biztosan most is tud betölthető állásokról és tőlük sok esetben jobban meg is ismerhetjük a felkínált lehetőséget, mint egy álláshirdetésből. Hisz lehet, hogy épp ők, vagy az ő egyik ismerősük dolgozott az adott helyen azelőtt!

2. Egyéni módszerek

Ha van bátorságunk akár olyan céget is megkereshetünk, akik nem hirdettek meg éppen állást (vagy csak nem tudunk róla). Ehhez az első alkalommal talán kell bátorság is, de jó esélyünk van rá, hogy célt érünk. Gondoljunk bele, valószínűleg olyan céget keresünk meg, ami nagyrészt illik elkép-

zeléseinkbe, tetszik nekünk. Arra is jó esélyünk van, hogy nem lesz nagy konkurenciánk az adott pillanatban!

3. Az élet hozta alkalmak

Sokszor találkozhatunk olyan lehetőségekkel, amiket csak akkor veszünk észre, ha nyitott szemmel járunk. Gondoljunk bele, ha a közelben épp most nyílik egy bolt vagy áruház, valószínűleg még nem minden alkalmazottat találtak meg!

Az állást kereső azonban nagyon sokszor az újsághirdetésekkel kezdi, majd fordul a munkaközvetítőkhöz, munkaügyi központokhoz. Míg a kínálat nagy része a zárt munkaerőpiacon található, legtöbbször a nyílt lehetőségek között keres.

Tanácsok az állásinterjúhoz

Állásinterjú. Ne ijedjünk meg tőle, tekintsünk úgy rá, mint egy lehetőségre, ahol jobban megismertethetjük magunkat reménybeli munkaadónkkal. Ugyanakkor ez egy jó lehetőség, hogy mi is teljesebb képet kapjunk a cégről, ahol szeretnénk elhelyezkedni.

Fontos, hogy jó benyomást keltsünk az interjúban, nem csak a tárgyi tudásunkkal, hanem személyiségünkkel, kisugárzásunkkal is. Egy pár perces beszélgetésen ezeket sokkal jobban megismerik, mint szakmai hozzáértésünket. Milyen szempontokat tartsunk szem előtt?

Öltözzünk az alkalomhoz illően. Ez sok esetben jelenthet öltönyt, kosztümöt de természetesen vannak olyan munkahelyek, ahol az állásinterjúra is megfelelő a sportos, de tiszta öltözet. Figyeljünk az összhatásra, semmiképp se legyen célunk, hogy mi legyünk a legelegánsabbak a jelenlevők között.

Ha kiválasztottuk az alkalomhoz illő ruházatot, viseljük is jól! Húzzuk ki magunkat, a testtartásunk nagymértékben meghatározza a rólunk kialakuló képet. Hiába vesszük fel a legelegánsabb öltönyt, ha azt görnyedten viseljük!

Legyünk magabiztosak még akkor is, ha az adott helyzetben ez nem a legkönnyebb. De legalább próbáljunk magabiztosnak, nyugodtnak látszani! Viselkedjünk határozottan, gondoljanak minket minél inkább önállóknak, aki megáll a saját lábán. Készüljünk fel, vannak munkahelyek, ahol apró tesztek alkalmaznak már az állásinterjúban is, hogy minél jobban megismerjék a jelentkező személyiségét.

Mindenképp érkezzünk pontosan. Ha útközben kiderül, hogy valami miatt késni fogunk értesítsük reménybeli munkaadónkat. Próbáljunk minél többet mosolyogni, ügyeljünk az olyan apróságnak tűnő dolgokra is, mint a kézfogás.

Gondoljuk át, milyen kérdések merülhetnek fel az állásinterjú során, és ezekre milyen választ tudunk adni! Ezek természetesen minden cégnél mások és mások, de a legtöbb esetben hasonló vázra épülnek.

Mik a leggyakoribb kérdések az állásinterjúban?

1. Mutatkozzon be!

Itt természetesen mondjuk el a szakmai hátterünket, iskolai végzettségünket, esetleges korábbi munkatapasztalatainkat, amiket hasznosítani tudunk. A száraz tények mellett bátran mondjuk olyan különlegességeket magunkról, amikről talán azt hisszük, hogy nem tartozik annyira a válaszhoz. Ilyen lehet egy különös hobbi vagy szokás. Egyrészt lehet, hogy ezzel nyitottabb személyiségnek tűnünk, másrészt az is előfordulhat, hogy kapcsolódási pontot találunk a kérdezővel már ebben a kezdeti fázisban!

2. Mi a vonzó a cégben? Miért őket választottuk?

Ez a kérdés egészen biztosan elhangzik, előre felkészülhetünk rá. Igyekezzünk őszinte választ adni, gondoljuk át előre, miért őket kerestük meg? Hallottunk esetleg jókat róluk? Dolgozik ismerősünk náluk? Tetszik az energikusságuk, a fiatalosságuk? Imponálóak az eredményeik? Ne vigyük túlzásba, de válaszukba csempészhetünk dicséretet is!

3. Miért válasszanak minket? Miért járnak jól velünk?

Sokunknak gondot okozhat erre magabiztos választ adni. Gyűjtsük össze a bátorságunk és merjük megfogalmazni, hogy szerintünk mivel tudunk hozzájárulni a cég sikeréhez? Milyen tulajdonságaink lehetnek hasznosak? Tűnjünk tervekkkel telinek, lendületesnek, olyannak, aki tényleg dolgozni vágyik! Az a legjobb, ha őszintén tudunk ilyennek látszani!

4. Mik a gyengeségeink?

Természetesen erre nem válaszolhatjuk azt, hogy mindenben tökéletesek vagyunk! Próbáljunk meg őszintén válaszolni, ez több szempontból is jól jöhet. Egyrészt lehet, hogy hozzánk jobban illő munkát kapunk így az adott cégnél, másrészt az őszinteséget könnyen megérezheti kérdezőnk is, amivel a legtöbb esetben bizony jó pontot szerzünk!

5. Mik a céljaink? Milyen terveink vannak?

Valószínűleg itt arra kíváncsiak, hogy hosszú távon számíthatnak-e majd rád. Ne tűnjünk se törekvőnek, se olyannak, aki csak rövid ideig akar a cégnél maradni, és gyorsan továbbáll! Győzzük meg őket arról, hogy a vállalat beleillik terveinkbe, és hosszú távon mindkét félnek gyümölcsöző lehet a kapcsolat!

6. Milyen fizetést remélünk?

Erre a kérdésre a legtöbb esetben nehezen találjuk a megfelelő választ. Talán követendő, ha nem mondunk konkrét összeget, próbáljunk határozottan tűnő, de mégis megkerülő választ adni! Ne riadjunk meg, ha beszélgetőpartnerünk látszólag alacsony összeget ajánl, gondoljuk át milyen egyéb juttatásokat szerezhetünk vagy milyen más előnyeink származhatnak abból, ha mégis elvállaljuk az állást! Mindig az adott cég fizetési héjazása a döntő!

A beszélgetés során természetesen nekünk is lehetőségünk van kérdezni. Ez nekünk is jó alkalom, hogy jobban megismerjük a ránk váró feladatokat, és el tudjuk dönteni, hogy tényleg nekünk találták-e ki az adott állást.

Gondold át, milyen kérdéseket kell majd feltenned!

Néhány ötlet: Milyen kérdéseket célszerű nekem feltennem az állásinterjún?

1. Mik lesznek a tényleges feladataim?
2. Milyen környezetben és kikkel fogok dolgozni?
3. Tud-e tanácsot adni, mire készüljek fel, amire nem számíthatok előre?
4. Mennyire változatos vagy állandó a munka?
5. Mennyi teret engednek az önállóságnak?
6. A próbaidő után van-e mód az alkalmazási feltételeim újratárgyalására?
7. Megismerhetem-e a jövőbeni kollégákat / munkakörnyezetet?
8. Az asszisztense körbevezet-e majdani munkahelyünkön?
9. Van-e mód benti étkezésre? (így tudakozódunk a jóléti csomagról) stb.

Ha úgy érezzük, túl vagyunk a nehezen, ne felejtjük el megkérdezni, hogy mikor kapunk értesítést, hogy minket választottak-e! Illetve ígérjük meg, hogy két hét múlva mi telefonálunk. Bátran kezdeményezz! Sok esetben érezhetjük, hogy beszélgetőpartnerünkben milyen összehatás alakult ki rólunk, valószínűleg nem ér majd minket nagy meglepetés.

Teendő munkanélkülként

A munkaviszony megszüntetésekor, megszűnéskor a munkanélküli-járadék megállapításához szükséges adatok nyilvántartására igazolólapot kell kiállítani a munkavállalóról. A munkaügyi kirendeltségen a járadék megállapításához szükséges:

- személyi igazolvány
- betegbiztosítási kártya
- adóigazolvány
- igazolólap
- igazolás a munkaviszony megszűnéséről
- adatlap a tartozási kötelezettségekről

Munkanélküli-járadék

A munkanélküli-járadék folyósításának kezdő napja a kirendeltségnél történő jelentkezést követő naptári nap. Ettől eltérhetnek, ha a munkanélküli a munkanélkülivé válását megelőző 90 napon belül munkaviszonyát rendes felmondással szüntette meg vagy ha a munkáltató rendkívüli felmondással szüntette meg a munkanélküli munkaviszonyát. Ezekben az esetekben a munkanélküli-járadék a munkaviszony megszűnését követő 90 nap elteltével folyósítható, tekintet nélkül arra, hogy a munkanélküli-járadék folyósításához szükséges feltételek fennállnak.

Ha a járadékot korábban az ügyfél miatt szüntették meg - a járadékot újból csak a megszüntetéstől számított 90 nap elteltével folyósíthatják. Szüneteltetik a támogatás folyósítását egyebek mellett akkor, ha a munkanélküli nem tesz eleget együttműködési kötelezettségének, terhességi, gyermekágyi segélyben, gyermekgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben részesül.

Meg kell szüntetni a folyósítást, ha a munkanélküli kéri, ha a munkaügyi központ által felajánlott megfelelő munkahelyet vagy térítési kötelezettséggel nem járó képzési lehetőséget nem vállalja el.

A járadék összegét a munkanélkülinek a munkanélkülivé válását megelőző négy naptári negyedévben elért átlagkeresete alapján számolják ki. Ha a munkanélküli ez idő alatt több munkaadóval állt munkaviszonyban, akkor valamennyi munkáltatónál elért átlagkereset alapján kell a járadék összegét kiszámítani.

A járadék összege az így meghatározott járadékalap 65 százaléka. Az alsó határa az öregségi nyugdíj - a munkanélküli-járadékra jogosultság kezdő napján hatályos - legkisebb összegének 90 százaléka, felső határa ennek a kétszerese.

Ha a megállapított átlagkereset az alsó határnál alacsonyabb, a munkanélküli-járadék az átlagkeresettel megegyező összeg.

A munkanélküli-járadék folyósításának leghosszabb időtartama 270 nap.

Álláskeresési támogatás

Az álláskeresési járadék feltétele, hogy a munkanélkülivé válást megelőző négy éven belül legalább 365 nap munkaviszonyt igazoljon az érintett. Az ellátás folyósításának legrövidebb időtartama 73 nap, míg a leghosszabb 270 nap. Az első három hónapban a keresethez igazodó támogatás az igazolt munkabér 60 százaléka, felső határa a minimálbér 120 százaléka. (Az a legmagasabb kereset, amely-nél teljes mértékben érvényesíteni lehet a támogatást, bruttó 114 ezer forint.) A következő hat hónapra egységesen a minimálbér 60 százaléka jár.

A támogatás időtartama három hónappal, ötven éven felülieknél hat hónappal, a nyugdíj előtt állók-nál öt évvel hosszabbítható meg.

Mindhárom esetben a mindenkori szociális segély 120 százalékát kapja a jogosult. Aki hat hónapnál korábban elhelyezkedik, a fennálló időre járó támogatást egy összegben megkapja.

Álláskeresési segély

Azok sem maradnak ellátás nélkül, akik nem tudnak egy év munkaviszonyt igazolni. Akik az álláske-resési járadék ideje alatt sem találtak munkát vagy az új feltételek mellett nem jogosultak a támoga-

tásra, de az utolsó négy évben legalább 200 igazolt munkanapot dolgoztak, vagy öt éven belül elérik az öregségi nyugdíjkorhatárt, álláskeresési segítyt kaphatnak, a minimálbér 40 százalékát, 2005-ben ez 22 ezer 800 forint havonta. A támogatást 90 napig, az 50 évet betöltött munkanélkülieknek 180 napig utalják. Nem változik a pályakezdők ellátása, ők a jövőben sem jogosultak a járadékra. A segítyezésből kimaradnak, akik az utolsó négy évben nem dolgoztak legalább 200 napot.

A támogatás mellett is lehet dolgozni

A támogatás mellett alkalmi munkát is lehet vállalni. Cél az, hogy az állást kereső minél gyorsabban találjon új munkát, ezért a foglalkoztatási szolgálat és a munkaügyi központok modernizációjára is szükség volt. Az Állami Foglalkoztatási Szolgálaton keresztül a naprakész információ érdekében az informatikai fejlesztés megkezdődött. A munkáltatók interneten keresztül is bejelenthetik munkaerő-igényüket, a munkavállalók pedig a regisztrációs lap kitöltését, önéletrajzuk elküldését intézhetik a világhálón keresztül. A munkaügyi központokból e-mail címre vagy mobiltelefonra is elküldik az álláslehetőségeket.